

DOI: [10.32702/2307-2156-2021.2.38](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2021.2.38)

УДК 35.073.5:659.3

А. Б. Войтенко,

к. держ. упр., професор кафедри економічної теорії, інтелектуальної власності та публічного управління, Поліський національний університет, м. Житомир

ORCID ID: 0000-0001-8661-2101

М. Ф. Плотнікова,

к. е. н., доцент кафедри інноваційного підприємництва та інвестиційної діяльності, Поліський національний університет, м. Житомир

ORCID ID: 0000-0003-2852-3009

О. Г. Булуй,

к. е. н., доцент кафедри інноваційного підприємництва та інвестиційної діяльності, Поліський національний університет, м. Житомир

ORCID ID 0000-0003-3368-4835

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У КОМУНІКАЦІЇ ТА ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ, СУСПІЛЬСТВА І БІЗНЕСУ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ, МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

A. Voytenko

PhD in Public Administration, Professor of the Department of Economic Theory, Intellectual Property And Public Administration, Polissia National University, Zhytomyr

M. Plotnikova

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Innovative Entrepreneurship and Investment Activities, Polissia National University, Zhytomyr

O. Buluy

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Innovative Entrepreneurship and Investment Activities, Polissia National University, Zhytomyr

INFORMATION TECHNOLOGIES IN COMMUNICATION AND INTERACTION OF GOVERNMENT, SOCIETY AND BUSINESS IN PUBLIC ADMINISTRATION, LOCAL SELF-GOVERNMENT AND ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT

Історичним обличчям сьогодення є пріоритет творчої складової особистості, орієнтація на поєднання зусиль людських ресурсів та ставка на переосмислення й переоцінку базових цінностей. Концентрація зусиль на впровадженні інновацій у сферах управління, гуманітарного, соціального, екологічного, політичного, економічного, фінансового та освітнього простору як особливий ресурс виділило інформаційно-комунікаційні технології у публічному управлінні, місцевому самоврядуванні та бізнесі має найвищі результати в разі орієнтації на довгострокові цілі. Таким чином, з одного боку, існує необхідність певного контролю інформації з боку органів влади та управління з метою формування засад національної інформаційної безпеки, а з іншого, – запобігання появі негативної реакції з боку суспільства, що може знизити рівень довіри до влади та демократичних основ

інформаційного простір. Це призводить до втрати зворотного зв'язку суспільства з державою, політичної апатії населенні, створює загрозу стабільності існування держави. Наразі в Україні доцільно говорити про повноцінні інформаційні взаємодії в країні, що формують єдиний інформаційний простір. Створення єдиного інформаційного простору – це здатність держави за допомогою різних форм регулювання діяльності засобів масової інформації та комунікації стимулювати забезпечення всіх громадян необхідною і достатньою інформацією, максимально повним спектром фактів і думок, що мають місце в Україні та світі, з метою орієнтації (що відповідає інформаційним потребам громадян) у подіях, що відбуваються. Наразі в Україні не існує єдиного інформаційного простору, що забезпечує ефективну взаємодію влади та суспільства, водночас подолання наявних перешкод зустрічається з необхідністю систем, що становлять складові інформаційних технологій, каналів передачі інформації та безпосередніх інформаційних носіїв необхідність отримувати прибуток та бути самоокупними за одночасної необхідності донесення достовірної інформації. Створення балансу між інтересами влади і суспільства в межах їх інформаційної взаємодії може бути запорукою їх стабільного розвитку.

The historical face of today is the priority of the creative component of the personality, the focus on combining human resources, and the focus on rethinking and reassessing basic values. The concentration of efforts on the introduction of innovations in the spheres of management, humanitarian, social, ecological, political, economic, financial, and educational space has features. Information and communication technologies in public administration, local self-government, and business are singled out as a resource. They have the highest results in the case of long-term goals. Public institutions determine State Development. The state's information policy is aimed at the social interests of society. State Information Policy is implemented at the state and regional levels. Such a policy offers the principles of openness, the rule of law, social orientation, equality of interests, and state support. There are the following main characteristics of modern information technologies: 1) state control of Information Resources; 2) Changing the content of Information; 3) increasing the role of the state in informing society. Family home settlements are a promising form of manifestation of the noospheric knowledge society. Humanity is expanding its influence on the biosphere. Family home settlements form the mass consciousness and spirituality of the population. They realize the long-term interests of society. They offer unity and equality for all people. There is a need for some control of information by the authorities and management to form the foundations of national information security. There is also a need to prevent a negative reaction from society, which can reduce the level of trust in government and the democratic foundations of the information space. This leads to a loss of feedback from society to the state, political apathy of the population poses a threat to the stability of the state. At present, in Ukraine, it is expedient to talk about full-fledged information interactions in the country, which form a single information space. The creation of a single information space is the ability of the state through various forms of regulation of the media and communication to stimulate the provision of all citizens with necessary and sufficient information, the fullest range of facts and opinions in Ukraine and the world, to orient (needs of citizens) in the events taking place. Currently, in Ukraine, there is no single information space that ensures effective interaction between government and society. Overcoming the existing obstacles is met with the need to develop systems that are components of information technology, information transmission channels, and direct media, the need to make a profit and be self-sustaining while the need to convey reliable information. Creating a balance between the interests of government and society within their information interaction can be a guarantee of their stable development.

Ключові слова: взаємодія; держава; інформація; комунікація; технологія; суспільство.

Keywords: interaction; state; information; communication; technology; society.

Постановка проблеми. Наразі реалізація цілей розвитку, суспільства не можлива лише на основі реалізації принципів державного управління. Подальше становлення технологій сприяє удосконаленню співпраці держави та громадянського суспільства з урахуванням інноваційного сценарію модернізації економіки і соціальної сфери. Україна як незалежна держава зацікавлена у реалізації власних потенційних можливостей як механізму досягнення гідного місця серед провідних країн світу, реалізуючи формулу «демократія – людина – технології» і втілюючи її у життя суспільства. Міжнародний досвід засвідчує наслідки впровадження високих технологій, у тому числі інформаційних та телекомунікаційних як засобу забезпечення гарантованого вільного доступу громадян до інформації та інструменту соціально-економічного розвитку. Підвищення ефективності державного управління і місцевого самоврядування внаслідок активізації й оптимізації взаємодії із громадянським суспільством та бізнесом у системі єдності органів державної влади, інших суспільних інститутів є стратегічним напрямом розвитку України. Тематика використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у взаємодії виконавчої влади і суспільства викликає наразі великий інтерес вчених і фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інформаційно-комунікативні процеси у західній політичній науці досліджувалися Ж. Блонделем, Б. Гурнеєм, Ф. Гольцендорфом, П. Лазарсфельдом, Г. Лассуеллом, Р.-Ж. Шварценбергом та ін. Базові концепції моделі взаємодії виконавчої влади з інститутами громадянського суспільства запропоновані Ф. Дж. Хіді, П. Богесоном, Р. Боксом, Т. Геблером, Г. Маршаллом, Д. Маршем, Д. Осборном, Л. Отулом, Б. Рідом, Р. Родесом, Т. Тууненом, Г. Федеріксоном, Е. Хіндмууром та іншими. Концепція політичних мереж, їх ролі та функцій виконавчої влади розглядаються у роботах Т. Берцеля, Р. Бокса, М. Кастельса, Д. Кеттла, Б. Мілварда, Г. Саймона, Д. Смітбурга, В. Томпсона, Д. Федеріксона. Питанням особливості інформаційної взаємодії органів влади та громадян, відкритості та вільної комунікації у публічній сфері присвячені праці Дж. Кіна, У. Ліппмана, Дж. Мартіна, К. Поппера, Ю. Хабермаса. Автори відображають ролі інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку демократичного потенціалу сучасного суспільства, а також причини та суть виникнення концепції «електронного уряду». Формат реформ та принципів організації виконавчої влади вимагають все більше уваги приділяти взаємодії влади та суспільства. Концептуальні засади інформаційно-комунікаційної політики держави визначені Конституцією України, Законами України «Про центральні органи виконавчої влади», «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Порядками взаємодії Міністерства культури та інформаційної політики України та Міністерства розвитку громад та територій України з органами центральними виконавчої влади, а також іншими нормативно-правовими актами [1–5]. Динамічний характер розвитку технологій та інших процесів у суспільстві визначають актуальність подальших досліджень у цій сфері.

Формулювання цілей статті Мета дослідження передбачає обґрунтування ролі, місця та механізмів запровадження інформаційних технологій у взаємодії влади, суспільства та бізнесу у публічному управлінні, місцевому самоврядуванні та розвитку підприємництва.

Виклад основного матеріалу. Стратегічні підходи до розвитку інформаційного суспільства в Україні як основа її державотворчості передбачають реалізацію принципів взаємодії виконавчих органів влади і суспільства, головним інструментів якої є інформаційно-комунікаційні технології. Широка участь громадян, політичних партій та інших громадських інститутів у вирішенні питань розбудови держави, у тому числі за рахунок розширення доступу до інтернет та цифрового телебачення, демократичне, пряме обговорення механізмів реалізації стратегічних цілей розвитку суспільства, взаємодія у системі позитивних громадських ініціатив, зокрема щодо взаєморозуміння потреб та інтересів між органами виконавчої влади й соціумом, не тільки знижує бюрократичні перепони і ризики корупції, але підвищує рівень довіри громадян до перетворень, що проводяться в країні, робить всіх стейкхолдерів суспільних процесів учасником реалізації та примноження її потенціалу (рис. 1). Зміна характеру та моделі взаємодії виконавчої влади з інститутами громадянського суспільства в умовах реорганізації державно-адміністративного управління початку ХХІ ст. актуалізували нові підходи до системи державного управління, зокрема через становлення концепції політичних мереж, розкритті нових ролей та функцій виконавчої влади. У зв'язку з цим варто відмітити зростаючу роль інформаційно-комунікаційних технологій у діяльності органів виконавчої влади на сучасному етапі, що відображається як у концепції формування «електронного уряду», так і у регіональній політиці діджиталізації та інформатизації суспільства, створенні національних реєстрів користувачів адміністративних послуг та застосуванні інструментів інформаційно-комунікаційних технологій, засобів інтернету у взаємодії виконавчої влади та інститутів суспільства, розширенні спектру форм, умов та можливостей такої взаємодії, підвищенні її результативності. Досягнення стратегічних цілей державної інформаційної політики забезпечується, у тому числі за рахунок функціонування громадських приймальних, діяльності офіційних інтернет-ресурсів органів державної влади, місцевого самоврядування та бізнес-структур [6, с. 70], здійснення підбору та формування відповідних інформаційних повідомлень, що створює передумови діалогових взаємовідносин громадян та держави засобами інтернет. Базовими опціями офіційних інтернет-ресурсів, що забезпечують формування діалогової культури взаємодії влади та суспільства, крім вище названих, також є форуми, опитування думки, прес-конференції (у тому числі в онлайн форматі), комунікації через офіційні сторінки органів державної влади, місцевого самоврядування та бізнесу у соціальних мережах. Збір, обробка та налагодження партнерських відносин за допомогою офіційних порталів є формою неформального спілкування представників державної влади з громадянами щодо донесення оперативної інформації до суспільства.

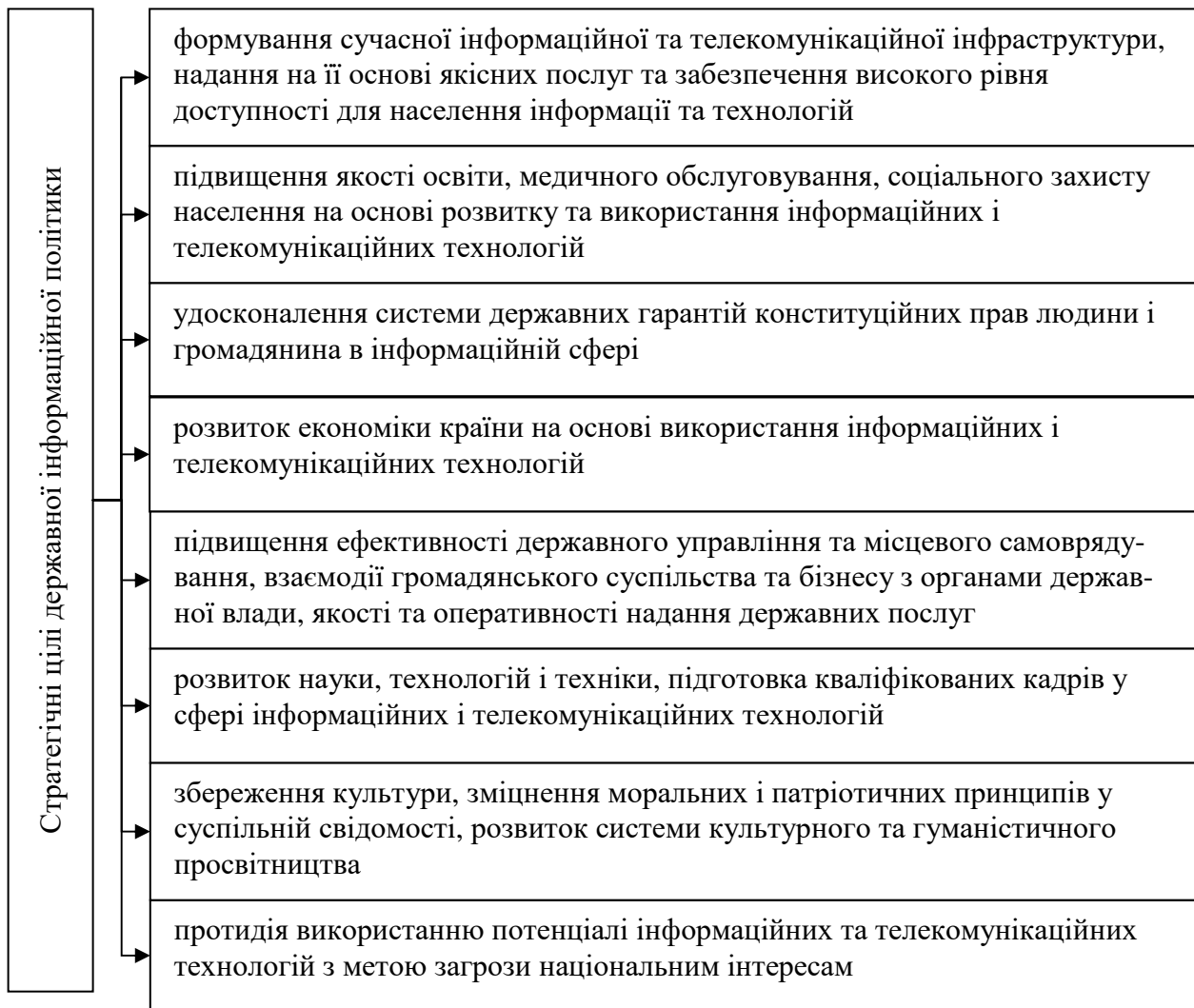


Рис. 1. Стратегічні цілі державної інформаційної політики

Національні цілі розвитку громадянського суспільства, реалізація яких націлена якісно змінити місце України у світі у цій сфері, актуалізує державу як дієвого відповідального учасника глобальних процесів, засвідчує зростаючий вплив недержавних структур [7, с. 69]. Органи державної та регіональної влади все більшою мірою залучають до управління громадські інститути та співпрацюють з ними у процесах обговорення способів реалізації поставлених цілей. Досягнення завдань державного, регіонального та локального розвитку безпосередньо залежить від зниження соціальних витрат і формування оптимальних механізмів взаємодії виконавчої влади і суспільства, як важливої ланки у здійсненні державної політики на основі використання сучасних інформаційних технологій комунікації, включаючи мережу інтернет. Результатом ефективного функціонування таких систем є досягнення консенсусу між державними і недержавними структурами, зацікавленими у спільних зусиллях для досягнення взаємовигідного результату, завдяки чому виконавча влада стає здатною більш ефективно задовольняти суспільні потреби. Це, у свою чергу, веде до підвищення соціальної ефективності державного управління в цілому.

В умовах зростання суспільної ролі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій встановлюється якісний взаємозв'язок структурних і функціональних характеристик суспільства [8, с. 28], виникає новий вид відносин з урядом, що більшою мірою відповідає уявленням індивідів щодо діяльності органів влади та каналів комунікації. Зв'язок «виконавча влада – суспільство» як рівень соціальної взаємодії якнайточніше характеризує взаємне проникнення та ступінь ефективності функціонування інститутів громадянського суспільства. Спробами врегулювати ці питання на державному рівні є створена інформаційно-комунікаційна інфраструктура «електронний уряд» як найбільш сучасна концепція технології ефективної взаємодії органів виконавчої влади різних рівнів з громадянами та їх групами, включаючи приватний бізнес. Реалізація складових функцій складових елементів системи «електронного уряду» розширює доступ структур суспільства і окремих громадян до інформації органів національної та регіональної влади, сприяє розширенню участі інститутів громадянського суспільства у державному управлінні через механізми прямого діалогу до прийняття остаточного рішення, висловлення своєї думки всіма учасниками суспільних відносин з найактуальніших проблем за допомогою електронного голосування, рейтингів, використання відкритих майданчиків для спілкування (інтернет-форуми,

чати), індивідуальних ЗМІ (блогів), що підвищує прозорість виконавчої влади, знижує ризики корупції. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології, стають дієвим інструментом розкриття інформації органів виконавчої влади для громадян, створюють умови для формування механізму підзвітності влади перед суспільством. При цьому, ми розглядаємо концепцію політичних мереж державного управління як форми державного менеджменту, урядування, функціонування виконавчої влади не тільки як структур здійснення владних повноважень індивідуального або групового суб'єкта, а й як організовану і вибудовану мережу відносин і комунікацій між структурами виконавчої влади і суспільства. За мережевого підходу до державного управління змінюється роль виконавчої влади у системі державного управління: вона поступово трансформується за рахунок розширення участі громадян у справах держави. Виконавча влада стає ефективним суб'єктом у взаємодії рівноправних учасників у процесі вирішення суспільних справ за рахунок використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Реалізація партнерської інтерактивної моделі взаємодії виконавчої влади та суспільства на основі інформаційно-комунікаційних технологій створює умови для здійснення прямої та відкритої взаємодії влади та суспільства, що сприяє підвищенню ефективності виконавчої влади, насамперед, за такими критеріями як результативність, інтенсивність, зниження соціальних витрат та прозорість [9, с. 15]. Можна стверджувати, що використання інформаційних технологій має кращі перспективи для подальшого розширення можливостей існуючої системи представницької демократії внаслідок створення умов для розвитку демократичного потенціалу суспільства. Використання технологій «електронного уряду» дозволяє домогтися одночасно реалізувати та функції державного управління як прозорість та підзвітність органів виконавчої влади громадянам, інтенсифікувати сервісну і оптимізувати операційну складову їх діяльності. Здійснення оцінки рівня відкритості та повноти подання інформації офіційних інтернет-візуалізації діяльності органів регіональної виконавчої влади та нормативно-правового законодавства у сфері інформаційного розвитку виявили відсутність прямої, безпосередньої залежності між рівнем відкритості органів державної влади регіону та нормативно-правовим забезпеченням цього процесу, що свідчить про існування більш складних внутрішніх зв'язків між ними та іншими чинниками. Наразі можна констатувати недостатній рівень політичної волі, чітко поставлених і нормативно закріплених завдань інформаційного розвитку [10, с. 96], починаючи зі створення інформаційної інфраструктури і закінчуючи впровадженням складових електронного уряду, що виявляє основні проблеми у процесі підвищення відкритості та доступності влади для громадян. Іншими словами державне управління, яке здійснюється у межах системи державної влади, заснованої на засадах поділу влади набуває реального характеру діяльності ланок державного апарату (виконавчими органами як органів державного управління), фактично являє собою структуру виконавчо-розпорядчої діяльності суб'єктів цієї гілки влади.

«Державне управління» у широкому тлумаченні поняття виконавчої влади покликана визначити обсяг і характер державно-владних повноважень, що реалізуються в процесі державно-управлінської діяльності. Державне управління як вид діяльності, який спрямований на практичну реалізацію виконавчої влади, її функціональну (виконавчу) спрямованість, визначає умови функціонування процесів та сфер життя, насамперед економіки. Це не применшує ролі виконавчої влади та державно-управлінської діяльності, а навпаки, ілюструє здатність держави забезпечити належний рівень взаємодії з громадянами за всіма значущими напрямками розвитку країни, а також ефективну керованість суспільних відносин у їх різноманітті. Державне управління як синтетичний механізм владного та управлінського характеру можна поділити на раціонально-класичну, плюралістичні, корпоративні, ринкові, кібернетичні, технологічні та модерністські структурні підсистеми. Одночасно всі зазначені підходи фіксують раціонально-прагматичні інтерпретації державного управління як форми цілеспрямованого функціонування органів державної влади, організації, персоналу, практики та процедури необхідні для ефективного виконання громадянських функцій кожної гілки виконавчої влади зближують системи макрорегулювання суспільних відносин з діяльністю корпоративних організацій, які діють на ринкових принципах. У якості пріоритетних структур, норм та інститутів ми розглядаємо оцінки ефективності діяльності чиновників, зв'язки з приватним сектором та інші аналогічні показники системи державного управління. Перспективною вважаємо концепцію нового державного менеджменту, яка розглядає всю політичну систему як систему управління публічними справами, а її фундаментальною передумовою стає судження про неефективність існуючої політичної системи.

Державний менеджмент як концептуальний напрям управління присвячений вивченню адміністративного лідерства і влади, націлений на прийняття виважених рішень щодо життя суспільства, у центрі уваги якого керівники всіх рівнів (вищі адміністративні чиновники), а також бюрократична організація в цілому. Такий державний менеджмент є заснованим на ролі вищих адміністративних лідерів з урахуванням «місіонерських цілей» та отримання «результатів» на основі переосмислення функцій та принципів управління державою. XXI ст. наразі пов'язується з трансформаціями у світосприйнятті, що трансформує форми, інструменти та механізми державного управління з позиції філософії, інформатики, економіки, юриспруденції та інших наук з урахуванням переходу до інформаційного суспільства, яке надає перевагу здатності отримувати, поширювати і обробляти інформацію як істотних чинників трансформації політичних інститутів демократії. Швидке поширення і впровадження нових інформаційних і телекомунікаційних технологій, що наразі є у розпорядженні суспільства надає нові інструменти і методи, які допомагають прискорити процес переходу від слабкої до «справжньої» демократії, створюють широкі можливості всім членам суспільства більш ефективно управляти власним життям в якості незалежних учасників. Іншими словами, це означає зміну сучасної демократичної парадигми на більш відкриту, яка сприяє утвердженню нових цінностей, потреб, методів, стандартів і процедур. Підтримуємо думку дослідників, які вважають, що традиційна форма демократії

як протиставлення індивіда і суспільства наразі трансформується на користь спроможності людей отримувати все більше інформації з різних соціальних і політичних питань через доступ до інформаційно-комунікаційних технологій та за допомогою нової технології формувати власну думку з широкого кола питань. Посилення на цій основі ролі та функцій інститутів демократії з середини ХХ ст. все більшого значення надає принципам політичного консенсусу, заснованим на діалозі у суспільстві. Діалог як форма політичної комунікації та якісна характеристика демократії є обов'язковою умовою поступального розвитку соціуму. Це сприяє розкриттю творчого потенціалу індивідів та зміцненню інститутів громадянського суспільства. У зв'язку з цим особлива роль відводиться системі обміну політичної інформації у суспільстві. За таких умов телекомунікаційні технології є тим чинником, що відіграє ключову роль у створенні передумов передового демократичного суспільства, спираючись на думки народу.

Сучасний світ характеризує такі процеси у сфері комунікації: 1) глобалізація та інтенсифікацією інформаційних потоків; 2) посиленням інформаційної присутності і впливу в системі політичних комунікацій локальних громадських структур, що дозволяє їм самостійно організовуватися, лобіюючи власні інтереси, спричиняючи організований тиск на владу; 3) технологічний детермінізм як технологічна доступність інтернету для широких верств населення. Саме поява інтернету кардинально змінила принцип розподілу інформації в політичній сфері. Загальнодоступність, необмеженість політичної цензури зробили віртуальний простір популярним місцем дискусій, вироблення стратегій дії для окремих громадян та їх груп, об'єднаних спільними інтересами. В той же час мультимедійна комунікаційна культура принципово відрізняється від діалогової та «книжкової» культури, що одночасно поєднується з такими проблемами як безпосередня дотичність до різних аспектів соціальної та політичної взаємодії людей як у системі «людина – людина», так і «людина – суспільство» та «людина – машина», що визначає фактичний напрям змін, їх сутність, інтенсивність, глибину та наслідки. Практика застосування інформаційно-комунікаційних технологій у взаємодії регіональних органів виконавчої влади та суспільства поряд із вирішенням таких основних завдань (рис. 2) як 1) забезпечення більш повного доступу до інформації (Закони, Законопроекти, інші нормативно-правові акти, форми документів, а також економічні або наукові дані) через інтернет; 2) сприяння участі громадян у житті держави через створення можливості прямої взаємодії з чиновниками через електронні канали; 3) підвищення підзвітності уряду та зниження ризиків корупції шляхом підвищення прозорості його операцій; 3) підтримка досягнення цілей розвитку через зменшення часу та матеріальних витрат як суб'єктів малого бізнесу (у зв'язку зверненням до державних структур), а також забезпечення віддалених (зокрема, сільських) територій інформаційно-комунікаційною інфраструктурою, що має стати базою впровадження та активне використання інформаційно-комунікаційних технологій державним апаратом у взаєминах державних органів з бізнесом та громадянами. Головними цілями впровадження інформаційно-комунікаційних технологій стали запобігання дублюванню «паперових» технологій, підвищення швидкості адміністративних і ділових процесів, їх ефективності, більша прозорість та підконтрольність дій органів влади перед громадянським суспільством.

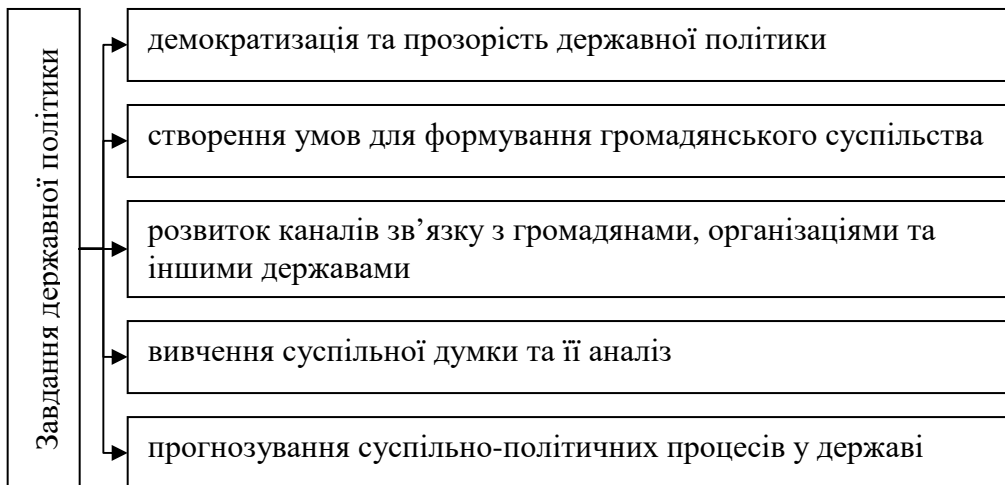


Рис. 2. Завдання державної інформаційної політики

Інформаційна політика здійснюється не лише на рівні держави, але і на рівні окремого регіону. Вона має схожі завдання і цілі, проте її реалізація відбувається у межах одного суб'єкта або регіонального органу влади. Така політика базується на принципах відкритості, верховенства закону, соціальної спрямованості, рівності інтересів, державної підтримки, що покликані забезпечити можливість громадського впливу на інформацію, всі дії в інформаційній сфері проводяться виключно в рамках закону з пріоритетом над будь-якими адміністративними рішеннями органів влади, заходи інформаційної політики повинні бути спрямовані на забезпечення основних соціальних інтересів всього суспільства, незалежно від статі, раси, суспільного статусу, форми власності, інтересів кожного учасника інформаційної взаємодії, що передбачає більшою мірою фінансування соціальних програм інформаційної політики. Саме тому основними характеристиками сучасних

технологій, програмного забезпечення та інформаційної політики вважаються: 1) державний контроль інформаційних ресурсів; 2) зміна змісту інформації, яка доноситься; 3) підвищення ролі держави у формуванні інформації, що доводиться до суспільства. Такі ознаки не завжди можна вписати у принципи інформаційної політики, однак, пріоритет національного інтересу та обмеження помилкових інтересів викликає реакцію для підвищення привабливості значної аудиторії. Найбільш успішно цей процес відбувається за умови розвитку науки та такого визначального чинника, як духовне життя людської особистості у її соціальному виявленні. Перші паростки прояву такого підходу знайшли своє відображення у створених родових садибах та родових поселеннях. У духовному житті вирішальним чинником стає наука, яка виникає як необхідний прояв природно-історичного процесу розвитку людського розуму. Людство може надзвичайно розширити свою силу та впливу на біосферу та державу створюючи свідому державність як базис якісних змін в умовах життя, де головна роль відводиться людському чиннику, росту масової свідомості та духовності та держави, яка діє виключно у довгострокових інтересах суспільства. Єдність та рівність всіх людей, їх об'єднання на якісно нових засадах демократизації всіх суспільних процесів облаштування соціуму. Так, сформульована ще В. І. Вернадським у вченні про ноосферу тезах про ідеали людства, перемога розуму демонструє приклад розвитку суспільства на основі єдиного інформаційного простору (ноосфери) у єдності, системній взаємодії за принципом уваги до матеріального виробництва на рівні необхідному для постійного духовного зростання.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Висновки і перспективи. Таким чином, з одного боку, існує необхідність певного контролю інформації з боку органів влади та управління з метою формування засад національної інформаційної безпеки, а з іншого, – запобігання появі негативної реакції з боку суспільства, що може знизити рівень довіри до влади та демократичних основ інформаційного простір. Це призводить до втрати зворотного зв'язку суспільства з державою, політичної апатії населенні, створює загрозу стабільності існування держави. Наразі в Україні доцільно говорити про повноцінні інформаційні взаємодії в країні, що формують єдиний інформаційний простір. Створення єдиного інформаційного простору – це здатність держави за допомогою різних форм регулювання діяльності засобів масової інформації та комунікації стимулювати забезпечення всіх громадян необхідною і достатньою інформацією, максимально повним спектром фактів і думок, що мають місце в Україні та світі, з метою орієнтації (що відповідає інформаційним потребам громадян) у подіях, що відбуваються.

Наразі в Україні не існує єдиного інформаційного простору, що забезпечує ефективну взаємодію влади та суспільства, водночас подолання наявних перешкод зустрічається з необхідністю систем, що становлять складові інформаційних технологій, каналів передачі інформації та безпосередніх інформаційних носіїв необхідність отримувати прибуток та бути самоокупними за одночасної необхідності донесення достовірної інформації. Створення балансу між інтересами влади і суспільства в межах їх інформаційної взаємодії може бути запорукою їх стабільного розвитку.

Список використаних джерел.

1. Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства культури та інформаційної політики України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра культури та інформаційної політики України. Наказ Міністерство культури та інформаційної політики України від 07.12.2020 № 2353 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0030-21#Text>
2. Деякі питання діяльності Міністерства культури та інформаційної політики. Постанова Кабінет Міністрів України від 16 жовтня 2019 р. № 885 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/885-2019-%D0%BF#n10>
3. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності. Закон України у редакції від 01.07.2020 №1160-IV. *Відомості Верховної Ради України*, 2004, № 9, ст. 79 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>
4. Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства розвитку громад та територій України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Міністр розвитку громад та територій України. Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 16.10.2020 № 249. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1030-20#Text>
5. Про центральні органи виконавчої влади. Закон України у редакції від 15.01.2021 №3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*, 2011, № 38, ст.385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
6. Ткачук В. І., Кільницька О. С., Плотнікова М. Ф. Диверсифікація підприємництва к стратегія розвитку сільських територій. *Сталий розвиток економіки: світовий досвід та перспективи України*: монографія / за ред. проф. В. І. Ткачука. Житомир: Поліський національний університет, 2021. С. 52–72.
7. Buluy, O., Plotnikova, M., Prysiazhniuk, O., Ramanauskas, J. Trends of asymmetries and imbalances in rural development. *Scientific Horizons*, 2020. №02(87), P. 66–74. doi: 10.33249/2663-2144-2020-87-02-66-74.
8. Khodakovskiy, Y., Prysiazhniuk, O., Plotnikova, M., Buluy, O. Innovation and investment bases of management decisions in entrepreneurship. *Scientific Horizons*, 2020. №08 (93), P. 21–30. do i: 10.33249/2663-2144-2020-93-8-21-30.
9. Tkachuk, V., Shvets, T., Plotnikova, M. Strategic investment entrepreneurship management in the territorial communities development. *Agrosvit*. 2020. Vol. 24, P. 12–21. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.24.12
10. Ходаківський Є. І., Якобчук В. П., Плотнікова М. Ф. Гештальтний підхід формування ефективного лідерства та комунікацій в системі публічного управління. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 23. С. 91–97. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.23.91](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.23.91)

References.

1. Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine (2020), Order of the Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine “On approval of the Procedure for interaction of the Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine with central executive bodies, the activities of which are directed and coordinated by the Cabinet of Ministers of Ukraine through the Minister of Culture and Information Policy of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0030-21#Text>
2. Cabinet of Ministers of Ukraine (2019), Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “Some issues of the Ministry of Culture and Information Policy”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/885-2019-%D0%BF#n10>
3. The Verkhovna Rada of Ukraine (2020), The Law of Ukraine “On the principles of state regulatory policy in the field of economic activity”, *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2004, vol. 9, art. 79, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>
4. Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine (2020), Order of the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine dated 16.10.2020 № 249 “About the statement of the Order of interaction of the Ministry of development of communities and territories of Ukraine with the central executive bodies which activity is directed and coordinated by the Minister of development of communities and territories of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1030-20#Text>
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2020), The Law of Ukraine “About central executive bodies”, *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2011, vol. 38, art.385, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
6. Tkachuk, V. I. Kilnitska, O. S. and Plotnikova, M. F. (2021), *Dyversyfikatsiia pidpriemnytstva k stratehii rozvytku silskykh terytorii. Stalyi rozvytok ekonomiky: svitovyi dosvid ta perspektyvy Ukrainy: monohrafiia* [Diversification of entrepreneurship to the strategy of rural development. Sustainable development of the economy: world experience and prospects of Ukraine: monograph], Poliskyi natsionalnyi universytet, Zhytomyr, Ukraine, pp. 52–72.
7. Buluy, O., Plotnikova, M., Prysiazhniuk, O., Ramanauskas, J. (2020), “Trends of asymmetries and imbalances in rural development”, *Scientific Horizons*, vol. 02(87), pp. 66–74. doi: 10.33249/2663-2144-2020-87-02-66-74.
8. Khodakovsky, Y., Prysiazhniuk, O., Plotnikova, M., Buluy, O. (2020), “Innovation and investment bases of management decisions in entrepreneurship”, *Scientific Horizons*, vol. 08 (93), pp. 21–30. doi: 10.33249/2663-2144-2020-93-8-21-30.
9. Tkachuk, V., Shvets, T. and Plotnikova, M. (2020), “Strategic investment entrepreneurship management in the territorial communities development”, *Agrosvit*, vol. 24, pp. 12–21. DOI: [10.32702/2306-6792.2020.24.12](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.24.12)
10. Khodakovsky, Ye., Yakobchuk, V. and Plotnikova, M. (2020), “Gestalt-approach to the formation of effective leadership and communication in the public administration system”, *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 23, pp. 91–97. DOI: [10.32702/2306-6814.2020.23.91](https://doi.org/10.32702/2306-6814.2020.23.91)

Стаття надійшла до редакції 20.02.2021 р.